

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 412-05/17-2/ EPA 2077-VII
Ljubljana, 20. 7. 2017

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

Mnenje

k Poročilu o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2016

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 78. seji 13. 7. 2017 obravnavala Poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2016, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: FIHO).

Komisija se je **seznanila** s poročilom, za katerega tudi letos ugotavlja, da je z metodološkega vidika pregledno, informativno in primerljivo med posameznimi leti, kar je bil tudi glavni namen vseh v preteklosti podanih dobronamernih opozoril komisije v zvezi z navedenim.

Komisija na podlagi predstavitve vsebine poročila ugotavlja, da je tudi v 2016 FIHO upravljal z manj sredstvi kot leta poprej. Soočen je bil namreč z upadom prihodkov iz naslova koncesijskih dajatev v višini 2,6 milijona evrov v primerjavi z 2015. Slednje je po oceni FIHO predvsem posledica uvedbe Zakona o davku od srečk (Uradni list RS, št. 63/13), na kar opozarja že par let zapored. Izpad sredstev zaradi uvedbe omenjenega davka, ki naj bi znašal več kot 6.380.000 evrov v obdobju 2014–2016, dodatno opozarja tudi na 60 milijonov evrov letno, ki jih sistem izgubi zaradi nelojalne konkurence tujih ponudnikov spletnih iger na srečo.

Komisija se zaveda velikega pomena zagotavljanja ustrezne socialne zaščite in socialne vključenosti uporabnikov oziroma članov invalidskih in humanitarnih organizacij, ki se jih omogoča v kombinaciji s sistemom zaposlitvene rehabilitacije invalidov. Posledično komisija ugotavlja, da je padec razpoložljivih sredstev FIHO zaskrbljujoč, ker lahko negativno vpliva tako na obseg kot kvaliteto (so)financiranih programov in storitev invalidskih in humanitarnih organizacij v prihodnje. Potrebe slednjih se namreč vseskozi zvišujejo, sredstev pa je na voljo čedalje manj in tudi rezerve, iz katerih se trenutno nadomešča izpad sredstev iz naslova koncesijskih dajatev, počasi kopnijo. Posledično komisija poziva k iskanju dodatnih virov sredstev, tudi s proučitvijo predloga FIHO o spremembi Zakona o davku od srečk (postopno znižanje davka od srečk z 10 % na 4 % v obdobju štirih let) ter spremembi Zakona o davku na dobitke pri klasičnih igrah na srečo (dvig davka s 15 % na 25 %, kar bi se nato delilo med proračuni lokalnih skupnosti in proračunom RS v razmerju 60:40).

Komisija je bila seznanjena tudi z razlogi za nekatere izstopajoče indekse 2016/2015 iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2016 do 21. 12. 2016 (str. 70–71), na primer glede storitev po avtorskih pogodbah (najem pravne pomoči zaradi revizije Računskega sodišča RS), dodatnih izplačil članom posameznih komisij zaradi povečanega obsega dela, stroškov z dodatnimi analizami podatkov v informacijskem sistemu itd. - vse zaradi revizije Računskega sodišča RS.

FIHO je sicer v letu 2016 beležil presežek odhodkov nad prihodki v višini 599.541 evrov, pri čemer je nastalo razliko pokrili iz naslova presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Prav tako je uspešno nadaljeval z digitalizacijo poslovanja, v 2016 pa se je zaključila tudi revizija Računskega sodišča RS o pravilnosti in učinkovitosti delovanja FIHO v 2014-2015, katere ugotovitve naj bi prinesle določene spremembe pri delu in poslovanju FIHO v obliki novelacije njegovih obstoječih aktov delovanja.

Komisija ugotavlja, da pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti poročilo ocenjuje kot dobro in informativno z vidika primerjave s preteklimi leti. Prav tako izraža zadovoljstvo z ugotovitvijo FIHO, da je v nadzorih nad namensko porabo sredstev FIHO v invalidskih in humanitarnih organizacijah zaznati čedalje manj napak ali večjih kršitev. Ministrstvo posebej izpostavlja pomembno vlogo FIHO, ki s financiranjem posebnih socialnih programov in storitev za reševanje socialnih stisk pokriva del obvez javnih služb na tem področju, zato se zavzema za to, da se financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ohrani vsaj na trenutni ravni.

Komisijo so zanimale ugotovitve Komisije FIHO za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO invalidskim organizacijam glede dveh posebnih socialnih programov, in sicer osebne asistencije in prevozov, ker je v poročilu v drugem odstavku na str. 22 navedeno, da je omenjena komisija kot podlaga za ocenjevanje teh dveh programov pripravila posebno primerjalno preglednico. Komisija se zaveda, da bo v prihodnje področje osebne asistencije v povezavi s storitvami dolgotrajne čedalje bolj aktualno za celotno populacijo in ne samo za invalide, zato je vsaka konkretna analiza tega področja zelo dobrodošla. Predstavniki FIHO je na sami seji navedel zgolj nekaj okvirnih ugotovitev iz omenjene analize, podrobnejše podatke v pisni obliki pa naj bi FIHO komisiji posredoval naknadno.

FIHO pojasnjuje, da je osebna asistencija v Sloveniji financirana iz številnih virov, sredstva FIHO (okrog milijon evrov za invalidske organizacije) pa predstavljajo le en del teh virov. Dodatno poudarja tudi to, da bo v primeru uveljavitve zakonodaje s področja dolgotrajne oskrbe FIHO nadaljeval s financiranjem storitev osebne asistencije za določen segment uporabnikov, saj nekateri upravičenci do omenjenih storitev ne bodo izpolnjevali zakonskih pogojev za pridobitev pravic do storitev dolgotrajne oskrbe (npr. tisti, ki bodo potrebovali manj kot 30 ur pomoči na teden).

Kar se tiče delitve sredstev, pa naj bi FIHO največji izziv predstavljala predvsem izbira ustrezne metodologije za ocenjevanje primerne višine sredstev, ki naj se jih dodeli posamezni invalidski organizaciji za izvajanje storitev osebne asistencije. Z vidika (nad)standarda za uporabnika in višine sredstev, ki se jih namenja posameznim invalidskim organizacijam, namreč v praksi lahko nastajajo velike razlike v primeru dodelitve sredstev na podlagi izkazanih potreb na podlagi uporabe merila stroškov/uro dela osebnega asistenta (takšen način uporabljajo drugi so-financerji) ali na podlagi uporabe merila stroškov/uporabnika (takšen način uporablja FIHO). Razlike med uporabljenimi metodologijami najbolj očitno pridejo do izraza, ko se ugotavlja dejansko število uporabnikov, ki jih oskrbuje posamezen asistent (primer razmerja en asistent–en uporabnik v primeru individualne domače oskrbe, na drugi strani pa npr. v bivalni skupnosti več uporabnikov/asistenta).

Komisijo je zanimalo tudi stališče FIHO glede nekaterih zahtev humanitarnih organizacij po profesionalizaciji njihovega dela, kar bi lahko za seboj potegnilo kar precejšnje finančne obremenitve (so)financiranja njihovega dela. Ob tem je prejela pojasnilo, da skuša FIHO posameznim organizacijam že sedaj v določeni meri olajšati delovanje (na primer s (so)financiranjem zaposlitve ene osebe za polovični delovni čas ipd.), zaradi velikega števila humanitarnih organizacij pa se tudi FIHO strinja z opozorilom glede finančnih omejitev glede tovrstnih zahtev. Če že, bi se jih po njegovem mnenju dalo uresničiti zgolj postopoma in v omejenem obsegu, ob pogoju zagotovitve dodatnih finančnih sredstev, saj bi sicer slednje lahko vplivalo na trenutno zagotovljen obseg in kvaliteto storitev ter programov tako invalidskih kot humanitarnih organizacij.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije mag. Darija Kuzmanič Korva.

Mag. Nuša Zupanec, l.r.
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun, l.r.
predsednik komisije